

1. Üldalused

1.1. Valdkonnapädevus

Keele ja kirjanduse valdkonna õppeainete õpetamise eesmärk põhikoolis on kujundada õpilastes eakohane keele- ja kirjanduspädevus, mis tähendab suutlikkust tajuda keelt ja kirjandust kui rahvusliku, riikliku ja iseenda identiteedi alust, mõista erinevaid kirjandustekste ning nende tähtsust Eesti ja maailma kultuuriloos. Keele- ja kirjanduspädevus hõlmab teadmisi ja oskusi, kujundamaks keele- ja kultuuriteadlikku inimest, kes käitub nii suuliselt kui ka kirjalikus suhtluses verbaalsele ja sotsiaalsele kontekstile vastavalt.

Keele- ja kirjandusõpetusega taotletakse, et põhikooli lõpuks omandab õpilane järgmised valdkonnapädevused:

- 1) austab keelt kui kultuuri kandjat ja vahendajat, hindab seda kui avaliku suhtluse vahendit, väärtustab eesti rahvuskirjandust ja rahvapärimust ning keelelist ja kultuurilist mitmekesisust; saavutab keeleteadlikkuse, arvestab kultuuris välja kujunenud keelekasutus- ja suhtlustavasid, teadvustab keeleoskust õpioskuste alusena ning identiteedi osana;
- 2) loeb, esitab ning kirjutab eri tüüpi ja liiki tekste, analüüsib tekstide keelekasutust, ülesehitust ja vormistust, väljendab end selgelt ja asjakohaselt nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- 3) leiab, hindab kriitiliselt ning kasutab eri allikates ja keskkondades pakutavat teavet, austab intellektuaalomandit;
- 4) mõistab ilukirjandusteose kunstilisi väärtusi, analüüsib ja tõlgendab eri tüüpi ning eri žanris tekstide ülesehitust, väljendust ja sisu;
- 5) omandab lugemisharjumuse, väärtustab lugemist, kujundab loetu põhjal oma esteetilisi hoiakuid ja eetilisi tõekspidamisi, rikastab mõtte- ja tundemaailma, täiendab enda keele- ja kultuuriteadmisi.

1.2. Ainevaldkonna õppeainete arvestuslik maht

Ainevaldkonna kohustuslikud õppeained on vene keel, ja eesti keel teise keelena. Eesti / vene keelt õpitakse 1.–3. klassis. Ainevaldkonna õppeainete nädalatundide maht on järgmine:

Õppeaine	I kooliaste
Vene keel (vene õppekeele klassis)	13
Eesti keel teise keelena	12

1.3. Ainevaldkonna kirjeldus ja valdkonnasisene lõiming

Põhikooli keele- ja kirjandusõpetust ühendab eesmärk tundma õppida, osata ja vallata loomulikku keelt, mis on mõtete ja tunnete vahendaja, kultuurilise, riikliku ja iseenda identiteedi kandja ning rahvuskultuuri vundament. Keeleoskus kõnes ja kirjas on inimese mõtlemis- ja tundevoime kujunemise, intellektuaalse arengu ja sotsialiseerumise alus. Eesti keele valdamine Eestis on hariduslik vajadus, mis on eduka ja jätkusuutliku õppimise eeldus kõikides õppeainetes. Vene keele valdamise eesmärk vene õppekeele klassis on hoida sidet emakeelse kultuuripärandiga.

Ainevaldkonna õppeainetes omandab õpilane keele- ja kirjandusteadmisi, arendab lugemis-, kirjutamis- ja suhtlusoskusi, et kasvada põhikooli lõpuks teadlikuks, aktiivseks ja vastutustundlikuks lugejaks, kirjutajaks ja suhtlejaks. Ainevaldkonna õppeained toetavad õpilase keele- ja kirjanduspädevuse kujunemist, identiteediloomet ning sotsiaalset ja kultuurilist arengut. Õpilane on võimeline eetilisi norme, olusid ja partnerit arvestades suhtlema, motiveeritult ja teadlikult õppima ja tegutsema.

1.–3. klassis arendatakse eesti / vene keele õppes kõiki keeleõpetuse osaoskusi, esmajoones suhtlus-, lugemis- ja tekstiloomeskest ning õigekeelsust eri tekstiliikide, sealhulgas ilukirjandustekstide lugemise, jutustamise ja kirjutamise kaudu. Eesti keele kui teise keele õpe lähtub Euroopa keeleõppe raamdokumendi ja selle lisade põhimõtetest ning nendes kirjeldatud keeleoskustasemetest. Eesmärk on õpilaste toimetulek eestikeelses ühiskonnas, sh suutlikkus jätkata õpinguid ja siseneda tööturule.

Ainevaldkonnasisese lõimingu põhialus on tekstikeskne keele- ja kirjandusõpetus, kus tekstikäsitlus hõlmab erinevaid tekste ja tekstitoiminguid. Tekstide kaudu õppides täieneb õpilase tekstikogemus ning kujuneb žanri- ja kontekstitunnetus. Keeleõppe tekstivalikus on eeldatavalt esindatud erinevad autentsed ühiskonnas toimimiseks vajalikud tekstitüübid ja -liigid, nii suulised kui ka kirjalikud tekstid, mis peegeldavad suhtlustavasid ja -olukordi. Oskust

tekste mõista ja luua arendatakse lõimitud aine- ja tekstiõpetuse kaudu, mis seotakse ortoloogia, grammatika ja leksika õpetamisega.

Kirjandusõppes soodustatakse õpilase kirjandushuvi, arendatakse tema lugejavõimeid, mõtte- ja tundemaailma, kujundatakse eetilisi tõekspidamisi ja esteetilisi hoiakuid, vaadeldakse sõnakunsti poeetikat ja kujundikeele olemust ning edendatakse väljendusoskust nii kõnes kui ka kirjas. Kirjandustekstide lugemise ja uurimise eesmärk on avardada õpilase kultuurikogemust, rikastada tema keeletunnetust, pakkuda inspiratsiooni ning toetada isiksuslikku arengut. Keele- ja kirjandusõpetusse lõimitakse audiovisuaalseid väljendusviise (pilt, film, video jm).

1.4. Võimalusi valdkonnaüleseks lõiminguks, üldpädevuste arengu toetamiseks ja õppekava läbivate teemade käsitlemiseks

Keele ja kirjanduse valdkonna õppeainete kaudu kujundatakse õpilastes kõiki riiklikus õppekavas kirjeldatud üldpädevusi. Seda tehakse erinevate tekstide lugemise, nende üle arutlemise reflekteerimise ja kirjutamise kaudu ning kasutades mitmesuguseid koostöövorme (ühisarutelud, projektid jne). Saavutatud üldpädevused kajastuvad tekstiloomes, esitlustes, arutlustes. Pädevustes eristatava nelja omavahel seotud komponendi – teadmiste, oskuste, väärtushinnangute ning käitumise kujundamisel on kandev roll õpetajal, kes oma väärtushinnangute ja enesekehtestamisoskusega loob sobiva õpikeskkonna ning mõjutab õpilaste väärtushinnanguid ja käitumist.

Kultuuri- ja väärtuspädevus. Kirjandusõpetuses kujundatakse kõlbelisi ja esteetilisemotsionaalseid väärtusi ning kultuuriväärtuste mõistmist ilukirjandus- ja aimetekstide kaudu. Keeleõpetus rõhutab vaimseid ja kultuuriväärtusi: keele kui rahvuskultuuri kandja tähtsust, keeleoskust kui inimese identiteedi olulist osa. Keeleõpetuses väärtustatakse funktsionaalset kirjaoskust ning teadlikku kriitilist suhtumist teabeallikatesse, sh meediasse.

Sotsiaalne ja kodanikupädevus. Keele- ja kirjandustundides kasutatava paaris- ja rühmatöö käigus kujundatakse koostööoskust, julgustatakse oma arvamust välja ütlemata, kaaslaste ideid tunnustama ja teistega arvestama, ühiseid seisukohti otsima. Eri laadi ülesannete kaudu kujundatakse oskust suhelda eetiliselt ja olusid arvestades nii suuliselt kui ka kirjalikult, nii vahetult kui ka veebikeskkonnas.

Enesemääratluspädevus. Tekstide üle arutledes kujundatakse õpilastes positiivset minapilti. Õpiolukordades luuakse võimalused suhestuda käsitletavate teemadega, loovülesannete kaudu tuuakse esile õpilaste eripärad ja anded, vormitakse maailmavaade.

Õpipädevus. Keele- ja kirjandustundides arendatakse kuulamis- ja lugemisoskust, eri liiki tekstide mõistmist, fakti ja arvamuse eristamist, erinevatest allikatest teabe hankimist ja selle kriitilist kasutamist, eri liiki tekstide koostamist ning oma arvamuse kujundamist ja sõnastamist.

Suhtluspädevus. Keele- ja kirjandustundides kujundatakse suulise ja kirjaliku suhtluse oskust, suhtluspartneri ja tema suulise ja kirjaliku kõne mõistmist, suhtluspartneriga arvestamist ning sobiva käitumisviisi valikut, oma seisukohtade esitamist ja põhjendamist. Õppetegevuse ja õppetekstide kaudu pannakse alus õpilaste diskuteerimis- ja väitlemis- ning tänapäevasele kirjaliku suhtlemise oskusele.

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus. Teabetekstide abil arendatakse oskust lugeda teabegraafikat või muul viisil visuaalselt esitatud infot, leida arvandmeid, lugeda ja mõista tabelite, skeemide, graafikute ning diagrammidena esitatud infot ning seda analüüsida, sõnalise teabega seostada ja tõlgendada. Vanemates tekstides kasutatud mõõtühikute teisendamise kaudu edendatakse arvutusoskust.

Õpitakse eristama teaduslikku teavet ilukirjanduslikust ja populaarteaduslikust teabest ning kasutama tehnoloogilisi abivahendeid tekstide loomisel, korrigeerimisel ja esitamisel.

Ettevõtlikkuspädevus. Ettevõtlikkuse ning vastutustunde kujunemist toetatakse nii meedia- ja kirjandustekstidest kui ka igapäevaelust lähtuvate eakohaste probleemide arutamisega, nende suhtes seisukoha võtmise ja neile lahenduste otsimisega nii keele- ja kirjandustundides kui ka loovtöodes. Ettevõtlikkuspädevuse kujunemist soodustab õpilaste osalemine projektides, mis eeldavad õpilaste omaalgatust ja aktiivsust ning keele- ja kirjandusteadmiste rakendamist ning täiendamist eri allikatest.

1.5 Ainevaldkonna õppeainete lõimingu võimalusi teiste ainevaldkondadega

Keele ja kirjanduse valdkonna õppeained toetavad pädevuste saavutamist teistes valdkondades. Keele- ja kirjandustundides arendavad õpilased kõikides õppeainetes vajalikku suulist ja kirjalikku väljendus- ning suhtlusoskust, õpivad lugema ja mõistma eri liiki tekste, sh teabe- ja tarbetekste, arendavad kirjandustekste lugedes sõnavara ning avardavad maailmapilti; õpivad kirjutama eri tüüpi tekste, kasutades kohaseid keelevahendeid ja õpitud

termineid ning sobivat stiili; õpivad koostama ja vormistama uurimistööd, kasutama allikaid ja viitama neile; harjuvad kasutama eri liiki sõna- ja käsiraamatuid.

Arutlusoskust ning info hankimise, tõlgendamise ja kasutamise oskusi arendatakse nii keele ja kirjanduse valdkonna kui ka teiste ainete õppes, töötades sisult erinevate tekstidega, samuti diskussioonide ja väitluste kaudu. Lõimingut toetab elementaarsete õigekirjanõuete järgimine teiste ainevaldkondade tundides.

Võõrkeeled. Eesti/vene keele õpetuse kaudu arendatakse õpilaste kirjalikku ja suulist eneseväljendus- ning arutlusoskust, oskust luua tekste ning neist aru saada. Võõrkeelte õppimisel on abiks eesti/vene keele tundides omandatud keelemõisted. Omandatud võõrsõnad toetavad võõrkeelte õppimist. Maailmakirjanduse autorite ja teostega tutvumine tekitab huvi võõrkeelte õppimise vastu. Õpitavas võõrkeeles kirjutavate autorite teoste lugemine ja arutamine süvendab huvi selle keele maa ja kultuuri ning ka kirjanduse originaalkeeles lugemise vastu.

Matemaatika. Õppetekstide ja tekstülesannete mõistmist soodustab eesti/vene keele ja kirjanduse tundides arendatav lugemisoskus. Arvsõnade õigekirja õppimine toetab korrektse matemaatilise kirjaoskuse omandamist.

Loodusained. Loodusteaduslike õppe- ja teabetekstide mõistmine eeldab head lugemisoskust ja tööd tekstiga. Kohanimede ning loodusnähtuste ja -objektide nimetuste õigekirja kinnistatakse keele- ja kirjandustundides. Loodusteemalised tekstid õppe- ning ilukirjanduses aitavad loodust tundma õppida ja väärtustada. Loodusainetes omandatud sõnavara ning teadmised soodustavad omakorda kirjandusteoste looduskirjelduste mõistmist ja kujutluspiltide teket ning võimendavad seeläbi emotsionaalset mõju lugejale.

Sotsiaalsained. Ilukirjandusteoste lugemine ja analüüs toetavad maailmapildi kujunemist, ajaloosündmuste mõistmist ning ühiskonnaelus ja inimsuhetes orienteerumist. Kirjandustekste valides ja käsitledes peetakse silmas ühiskonnas olulisi valdkondi: väärtused ja kõlblus; suhted kodus ja koolis; omakultuur ja kultuuriline mitmekesisus; kodanikuühiskond ja rahvussuhted. Sotsiaalainete õppimise käigus omandatud teadmised ajaloost, ühiskonna arengust ja toimimisest ning inimese staatusest ühiskonnas toetavad kirjandusteoste käsitlemisel ühiskondlike probleemide ja inimsuhete mõistmist. Keeletundides õpitakse riikide, ühenduste, organisatsioonide, ajalooliste isikute, ajaloosündmuste nimede õigekirja norme, mida ajaloo- ja ühiskonnatundides kinnistatakse konkreetsete näidete varal.

Kunstiained. Kunstiainete õpet toetab lähenemine kirjandusele kui kunstiainele. Kirjandusteose analüüs seostatuna illustratsioonide vaatlusega soodustab kunsti väljendusvahendite eripära mõistmist. Reklaami käsitlemine keeleõppes eeldab ka visuaalsete ja auditiivsete komponentide eritlemist ja analüüsi. Kirjandusteose käsitlemise illustreerimine vastava ajastu muusikaga soodustab arusaamist muusika emotsionaalsest mõjust ning kunstilistest väljendusvahenditest. Kirjanduse ja muusikaõpetuse ühisosa on (rahva)laul, selle tekst ja esitus.

Kehaline kasvatus. Meedia- ja kirjandustekstide valiku kaudu saadakse elukogemusi. Plakateid ja esitlusi koostades kujundatakse tervist väärtustavat eluhoiakut. Väitlustes propageeritakse tervislikku eluviisi ning dramatiseeringutes ja rollimängudes saab läbi mängida mitmesuguseid elulisi olukordi.

Tehnoloogia. Õppe- ja teabetekstide kaudu kujundatakse oskust hinnata tehnoloogia rakendamise kaasnevaid võimalusi ja ohte, kasutada eetiliselt nüüdisaegseid tehnoloogiaid oma õpi-, töö- ja suhtluskeskkonna kujundamisel ning järgida tehnilisi vahendeid kasutades ohutus- ning intellektuaalomandi kaitse nõudeid.

1.5. Õppe kavandamine ja korraldamine

Valdkondlikku õppetegevust kavandades ja korraldades:

- 1) lähtutakse õppekava alusväärtustest, üld- ja valdkonnapädevustest, kooliastme lõpuks taotletavatest teadmistest, oskustest ja hoiakutest ning õpitulemustest ja kooli õppekavas sätestatud õppesisust, kooliastmete õppe ja kasvatuses rõhuasetustest ning lõimingut teiste õppeainete ja läbivate teemadega;
- 2) arvestatakse didaktika nüüdisaegsete käsituste ja ainevaldkonnas toimunud arenguga, võetakse arvesse kohalikku eripära ning muutusi ühiskonnas;
- 3) toetatakse lõimingut valdkonna sees, õppeainete vahel ja õppekava läbivate teemadega, arendatakse õpilaste teadmisi, oskusi ja hoiakuid;
- 4) rakendatakse mitmekesiseid ja kombineeritud õppemeetodeid ning aktiivsust, loovust, koostööd ja tagasisidet soodustavaid õppetegevusi, kujundatakse õpiharjumusi ja -oskusi;
- 5) arvestatakse õpilaste eelteadmisi, huvisid, individuaalseid eripärasid ja -võimeid, kasutatakse diferentseeritud sisu ja sobivat pingutust nõudvaid ülesandeid, mille sisu ja raskusaste toetavad individualiseeritud ja õpilasele tähenduslikku käsitlust, reageeritakse õpiraskustele ning pakutakse õpiabi;

- 6) taotletakse mõõdukat ja ühtlaselt jaotuvat õpikoormust, mis soodustab motivatsiooni ning jätab aega puhkuseks ja huvitegevuseks;
- 7) tegeldakse probleemikeskselt ja kogemuspõhiselt eluliste nähtuste ja olukordadega, seostatakse oskusi igapäevaelu ja jätkuõpingutega;
- 8) loetakse ja käsitletakse eri tüüpi ja liiki tekste ea- ja jõukohasuse, valikulisuse ja huvidele vastavuse põhimõttel ning ühise identiteedi kujundamise eesmärgil;
- 9) kujundatakse õpilase keeleteadlikkust, metakeele valdamist, suhtlus- ja väljendusoskust, keeleressursside ja -allikate teadliku kasutamise oskust;
- 10) kasutatakse digitehnoloogiat, -keskkondi ja -materjale, arendatakse info-, meedia- ja digikirjaoskust;
- 11) arendatakse eri liigis ning žanris ilukirjandustekstide avatud ja loovat analüüsi-, tõlgendamise- ja mõistmisoskust, ilukirjandusliku poeetika tundmist;
- 12) tegeldakse tekstiloome ja -esitlusega ning omaloomingulise kirjutamisega, kasutatakse selleks ka digivahendeid ja veebikeskkondi.

1.6. Hindamine

Keele ja kirjanduse valdkonna õppeainete hindamise eesmärk on saada ülevaade õpitulemuste saavutusest ja õpilase individuaalsest arengust ning kasutada seda teavet õppe tulemuslikumaks kavandamiseks ja ennastjuhtiva õppija kujundamiseks. Hinnatakse õpitulemuste saavutatust, mis on kooskõlas õppesisu ja -tegevustega ning vastavuses ainealaste teadmiste, oskuste ja hoiakutega. Hoiakute hindamisel (nt mõistab, kujundab, tähtsustab, väärtustab) antakse õpilasele suunavaid ja toetavaid sõnalisi hinnanguid.

Hinnatakse nii õppeprotsessi vältel kui ka õppeteema lõpus. Selleks rakendatakse nii diagnostilist, kujundavat kui ka kokkuvõtvat hindamist, mida väljendatakse nii sõnaliste hinnangute kui ka numbriliste hinnetena. Diagnostilise hindamise käigus selgitatakse välja õpilaste eelteadmiste ja oskuste tase, ainealased väärarusaamad ja spetsiifilised õpiraskused, et kavandada järgnevat õppimist ja õpetamist.

Õppeprotsessi käigus rakendatakse kujundavat hindamist, kus õpilane saab suulist ja kirjalikku tagasisidet oma õpitulemuste saavutamise taseme ning tugevate külgede ja arenguvõimaluste kohta. Kokkuvõttev hindamine toimub üldjuhul õppeperioodi või mahuka õppeteema lõpul, et kontrollida nii õppetöös püstitatud eesmärkide saavutamist kui ka riikliku õppekavaga

sätetatud õpitulemuste saavutatust. Kokkuvõttev hinne võib kujuneda õppeperioodi jooksul toimunud hindamise tulemusena, seejuures arvestatakse, et hinnatel võib sõltuvalt töö mahust olla erinev kaal.

Alates esimesest kooliastmest kaasatakse õpilane hindamisprotsessi nii oma töö hindamisel kui ka kaasõpilaste tagasisidestamisel. Õpilasele on õppeprotsessi alguses teada, mida ja millal hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ning millised on hindamise kriteeriumid. Õpilast suunatakse õppeprotsessi käigus oma õppimist ja püstitatud eesmärkide saavutamist analüüsima ja reflekteerima.

Vene keele õppimisel I kooliastmes hinnatakse õpilase:

- 1) suulist keelekasutust, s.o kõnelemist ja kuulamist,
- 2) lugemist, s.o lugemistehnikat, kirjandus- ja muude tekstide tutvustamist, analüüsi ja mõistmist,
- 3) kirjutamist, s.o kirjatehnikat, õigekirja ja tekstiloomet.

Vene keeles hinnatakse peamiselt eri tüüpi ja liiki kirjalikke tekste. I kooliastmes hinnatakse jutustavaid tekste, näiteks suulisi ja kirjalikke ümberjutustusi, kirjalikku jutustust pildi, pildiseeria või muu alusteksti põhjal, jutustusi enda elust.

Tekstide hindamisel seatakse hindamiskriteeriumid, mis arvestavad tekstiliigile omaseid tunnuseid ja õpilase keelelist arengut. Hindamiskriteeriumid puudutavad tekstide sisu ja ülesehitust, konteksti sobivat lausestust ja sõnastust, õigekirja ja vormistust.

Eesti keele kui teise keele aines hinnatakse saavutatud õpitulemusi, mis põhinevad Euroopa keeleõppe raamdokumendi vastava taseme kirjeldustel. Eesti keele kui teise keele õppes käsitletakse keelevigu õppimise loomuliku osana ning neid parandatakse ja arvestatakse hindamisel vastavalt õppetegevuse eesmärgile.

Eesti/vene keele õppimise tulemusi kokku võtva hindamise vormiks võib olla kompleksne töö.

- 1) I kooliastmes hinnatakse õpilase:
- 2) suulist keelekasutust, s.o kõnelemist ja kuulamist,
- 3) lugemist, s.o lugemistehnikat, teksti mõistmist ja vabalugemist,
- 4) kirjutamist, s.o kirjatehnikat, õigekirja ja kirjalikku tekstiloomet.

Kirjalikes kirjandusülesannetes parandab õpetaja ka keelevead, kuid hinnates arvestab valdavalt töö sisu. Omaloominguliste tööde puhul võib lisahindega tunnustada esteetilist aspekti.

1.7. Füüsiline õppekeskkond

Kool korraldab keele ja kirjanduse valdkonna ainete õpet:

- 1) klassis, kus saab mööblit ümber paigutada liikumistegevusteks (nt dramatiseeringud, õppemängud) ning rühmatööks;
- 2) kooli raamatukogus ning väljaspool kooli vastavalt kooli õppekavas sätestatule.
- 3) Kool võimaldab:
- 4) klassiruumis kasutada õigekeelsussõnaraamatuid ja võõrsõnade leksikoni;
- 5) kasutada info- ja kommunikatsioonitehnoloogia õpikeskkondi ning õppematerjale ja vahendeid, sealhulgas veebisõnaraamatuid.

2. Ainekavad

2.1 Vene keel vene õppekeelelega klassis

2.1.1 Õppeaine kirjeldus

Keeleoskus võimaldab mõista ja väärtustada rahvuskultuuri. Õpilane väärtustab vene keelt kui oma emakeelt ja kogukondliku suhtluse vahendit, mis toetab teda oma identiteedi loomisel ning teadlikuks õppijaks kujunemisel.

Vene keele hea valdamine on vene õppekeelelega klassis eduka õppimise eeldus kõigis õppeainetes. Ainevaldkonna õppeained toetavad eeskätt põhikooliõpilaste emakeele- ja kirjanduspädevuse ning kommunikatiivsete oskuste arengut. Põhikoolis pannakse alus õpilaste teadmistele ja oskustele, mis hõlmavad keele variante ning lubavad tulevikus toime tulla eriliigiliste tekstide vastuvõtu ja loomisega. Neis õppeainetes omandatakse keele- ja kirjandusteadmisi ning saadakse erinevaid lugemise, kirjutamise ja suhtlemise kogemusi.

1.–3. klassis on vene keel kirjandusega lõimitud õppeaine, milles taotletakse nii keele- kui ka kirjandusõpetuse eesmäärke.

I kooliastmes keskendutakse õpilaste teadmiste ja oskuste kujundamisel nii suulisele kui ka kirjalikule keelele. Kuulamine, kuuldust arusaamine ja kõnelemine on tihedalt seotud lugemis- ja kirjutamisoskuse arendamisega. Suuline keelekasutus hõlmab siin eneseväljendust tavaolukorras ning eakohase suulise teksti mõistmist ja edastamist. Tähtis on jutustamine kuuldu, nähtu, läbielatu, loetu, pildi, pildiseeria ja ettenähtud teema põhjal. Lugemise õpetamisel arendatakse lugemistehnilist vilumust ja kujundatakse oskust loetud tekstiga jõukohaste juhiste järgi eesmärgistatult töötada. Kirjutamise õpetamisel viimistletakse kirjatehnikat, kujundatakse õigekirjaoskust õpitud keelendite piires ning arendatakse

suutlikkust väljendada end loovalt ja eesmärgipäraselt. Ilukirjanduse terviktekste valib õpilane õpetaja soovitusel lugemiseks nii vene, eesti kui ka välisautoritelt, arendades oskust loetud teost tutvustada, selle põhjal jutustada ja arutleda. Tähtis on kujundada lugemisharjumust, soodustada positiivset lugemiskogemust ja pakkuda lugemisrõõmu.

Õppesisu valib aineõpetaja arvestusega, et kooliastmeti kirjeldatud õpitulemused, üld- ja valdkondlikud ning ainealased pädevused oleksid saavutatavad.

2.1.2 Kooliastme lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud

I kooliaste

Õpilane:

- 1) mõistab rahvapärimust ja kultuuri mitmekesisust;
- 2) väärtustab vene keelt kui kogukondliku kultuuri kandjat ja suhtluse vahendit;
- 3) omandab vene keele lugemistehnika;
- 4) loeb eesmärgistatult eri allikatest ja keskkondadest;
- 5) kirjutab eesmärgistatult eri liiki tekste käsikirjaliselt ja eri keskkondades;
- 6) väljendab end selgelt ja asjakohaselt suuliselt ning kirjalikult;
- 7) analüüsib individuaalsete võimete piires eri liiki suulisi ja kirjalikke tekste;
- 8) tunneb eri laadis ja žanis tekstide ülesehitust ning mõistab nende sisu;
- 9) kujundab lugemise kaudu esmased hoiakud ja tõekspidamised, väärtustab lugemist.

2.1.3 Õpitulemused

I kooliaste Õpilane:

- 1) osaleb aktiivselt ja mõtestatult õppeprotsessis;
- 2) kuulab eesmärgistatult ja väljendab oma mõtteid;
- 3) kasutab suhtlemisel eakohast ja sobivat kõne- ja kirjakeelt, arvestab suhtlemisel partneriga;
- 4) eristab helisid, hääli ja häälikuid;
- 5) omandab lugemistehnilise vilumuse ja teadliku lugemisoskuse;
- 6) tunneb joonis- ja kirjatahti, kasutab õigeid tähekujusid, kirjutab loetava käekirjaga;
- 7) sooritab kirja eelharjutusi, arvestab etteantud juhendi ja juhendamisega;
- 8) kirjutab mõtestatud lauseid, jutustavaid ja kirjeldavaid tekste;

- 9) kirjutab õpitud keelendite ja keelereeglite piires õigesti ning loetava käekirjaga, vormistab kirjaliku töö korrektselt;
- 10) vormistab lihtsama kirjaliku töö arvutis, järgib õpitud keelereegleid;
- 11) jutustab kuuldust, nähtust ja loetust, vajaduse korral kasutab juhendi abi;
- 12) loeb ja eristab eri liiki tekste, analüüsib teksti ülesehitust, keelekasutust ja sisu, avaldab selle kohta arvamust;
- 13) sõnastab teksti kohta küsimusi ja esitab vastuväiteid, teeb teksti põhjal märkmeid, võrdleb tekste omavahel;
- 14) valib ja loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest, kasutab raamatukogu infosüsteemi;
- 15) kujundab lugemise kaudu nii mõtte- kui ka tundemaailma, jagab lugemiskogemusi;
- 16) rikastab lugemise kaudu oma sõnavara, kasutab sõnaraamatuid ja leiab sõnaartiklist vajalikku teavet.

2.1.4 Öppesisu

1. Klass (175 tundi)	2. Klass (175 tundi)	3. Klass (175 tundi)
<p>Üldteadmised vene keelest - 3 tundi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Keele roll inimese elus. • Keel kui peamine suhtlusvahend. 	<p>Üldteadmised vene keelest - 3 tundi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Keele roll inimese elus. • Keel kui peamine suhtlusvahend. • Sõnastik kui teatmekirjanduse liik. 	<p>Üldteadmised vene keelest - 8 tundi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Keele roll inimese elus. • Keel kui peamine suhtlusvahend. • Sõnastik kui teatmekirjanduse liik. Tutvumine sõnastike tüüpidega.
<p>Graafika. Foneetika. Ortoeepia - 75 tundi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tähestik. Hääliku ja tähe suhe. • Rõhulised ja rõhutud täishäälikud, helilised ja helitud kaashäälikud, palataliseeritud ja palataliseerimata kaashäälikud. • Tähtede e, ë, ю, я funktsioonid. • Rõhk. 	<p>Graafika. Foneetika. Ortoeepia - 11 tundi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tähestik. Hääliku ja tähe suhe. • Rõhulised ja rõhutud täishäälikud, helilised ja helitud kaashäälikud, palataliseeritud ja palataliseerimata kaashäälikud. • Paaris- ja paaritud kaashäälikud: helilised ja helitud, palataliseeritud ja palataliseerimata. • Tähtede e e, ë, ю, я funktsioonid. • Rõhk. 	<p>Graafika. Foneetika. Ortoeepia - 11 tundi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tähestik. Hääliku ja tähe suhe. Vene keele täis- ja kaashäälikute süsteem: rõhulised ja rõhutud täishäälikud, helilised ja helitud kaashäälikud, palataliseeritud ja palataliseerimata kaashäälikud. • Paaris- ja paaritud kaashäälikud: helilised ja helitud, palataliseeritud ja palataliseerimata.
		<ul style="list-style-type: none"> • Tähtede e, ë, ю, я funktsioonid. Rõhk. • Sõnarõhu rasked juhud. Intonatsioon ja loogiline rõhk.

<p>Leksikoloogia ja fraseoloogia - 13 tundi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leksika ehk keele sõnavara. • Sõna kui keeleühik. Sõna tähendus. Ühe- ja mitmetähenduslikud sõnad. • Vanasõnad, kõnekäänud. 	<p>Leksikoloogia ja fraseoloogia - 20 tundi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leksika ehk keele sõnavara. • Sõna kui keeleühik. Sõna tähendus. Ühe- ja mitmetähenduslikud sõnad. Sõna otsene ja ülekantud tähendus. • Sünonüümid. Antonüümid. • Vanasõnad, kõnekäänud. • Vene keele seletussõnastik. Vene keele antonüümide sõnastik. Vene keele sünonüümide sõnastik. 	<p>Leksikoloogia ja fraseoloogia - 14 tundi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leksika ehk keele sõnavara. Sõna kui keeleühik. Sõna tähendus. • Ühe- ja mitmetähenduslikud sõnad. Sõna otsene ja ülekantud tähendus. • Sünonüümid. Antonüümid. Mitmetähenduslikud sõnad. Homonüümid. • Fraseologismid. Vanasõnad, kõnekäänud. • Vene keele seletussõnastik. Vene keele antonüümide sõnastik. Vene keele sünonüümide sõnastik.
<p>Lause. Tekst - 28 tundi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lauseliigid suhtluseesmärgi järgi: väit-, käsk- ja küsilauseid. • Lauseliigid tundevärvingu järgi: mittehüüd- ja hüüdlauseid. • Teksti sidustus. Pealkiri, põhiidee. Lõik. 	<p>Lause. Tekst - 35 tundi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lause kui süntaksi põhiühik ja kui minimaalne kommunikatiivne üksus. • Lause pealiikmed. Lause grammatiline põhi. • Liht- ja laiendatud laused. 	<p>Tekst - 28 tundi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tekst kui kommunikatsiooniüksus. Teksti sidusus. Pealkiri, põhiidee, teksti plaan. Lõik. • Tekstide mitmekesisus: muinasjutt, mõistatus, vanasõnad ja kõnekäänud,

<ul style="list-style-type: none"> • Tekstide mitmekesisus: muinasjutt, mõistatus, vanasõnad ja kõnekäänud, jutustus, luuletus. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lauseliigid suhtluseesmärgi järgi: väit-, käsk- ja küsilauseid. • Lauseliigid tundevärvingu järgi: mittehüüd- ja hüüdlauseid. <ul style="list-style-type: none"> ○ Teksti sidustus. Pealkiri, põhiidee, teksti plaan. Lõik. • Tekstide mitmekesisus: muinasjutt, mõistatus, vanasõnad ja kõnekäänud, jutustus, luuletus, näidend õnnesoov, • kutse, juhend. 	<ul style="list-style-type: none"> • jutustus, luuletus, näidend, teadaanne, õnnesoov, kutse, juhend. • Tekstide otsimine internetist. • Eri tüüpi ja žanri kirjandusteosed on esindatud õppekirjanduse tekstidena ning valitakse vabaks lugemiseks vene, eesti ja välisautorite teoste seast, arvestades järgmisi teemasid.
<p>Kirjandusliku lugemise temaatika - 28 tundi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Minu perekond. Mina ja mu pereliikmed. Otsi sopra ja hoia teda. Oppida on alati kasulik. 	<p>Kirjandusliku lugemise temaatika - 45 tundi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aastaajad. Looduseimedest fantastikani. Headusest, mis võidab kurjuse, aususest ja õiglusest. • Tõsiselt ja naljaga pooleks. 	<p>Kirjandusliku lugemise temaatika - 19 tundi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Minu perekond. Mina ja mu pereliikmed. Otsi sõpra ja hoia teda. Õppida on alati kasulik. • Aastaajad. Looduseimedest fantastikani. Headusest, mis võidab kurjuse, aususest ja õiglusest. • Tõsiselt ja naljaga pooleks.
<p>Ortograafia ja interpunktsioon - 28 tundi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Väike-ja suurtähe kasutamine. 	<p>Ortograafia ja interpunktsioon - 40 tundi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Väike-ja suurtähe kasutamine. 	<p>Ortograafia ja interpunktsioon - 15 tundi.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Tähtede ъ ja ь kasutamine. • Täishäälikute õigekiri tähtede ж, ч, ш, щ ja ц järel. • Poolitamisreeglid. • Interpunktsioon: kirjavahemärgid lause lõpus. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tähtede ъ ja ь kasutamine. • Täishäälikute õigekiri tähtede ж, ч, ш, щ ja ц järel. • Täis- ja kaashäälikute õigekiri sõna juurmorfeemis. • Poolitamisreeglid. • Interpunktsioon: kirjavahemärgid loetelu puhul ja lause lõpus. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ortogrammi mõiste. Väike- ja suurtähe kasutamine. Täis- ja kaashäälikute õigekiri sõna juurmorfeemis. Tähtede ъ ja ь kasutamine. Täishäälikute õigekiri tähtede ж, ч, ш, щ ja ц järel. Tegusõna 2. pöörde muutelõppude õigekiri. He õigekiri tegusõnadega. Eessõnade õigekiri. • Poolitamisreeglid. Interpunktsioon: kirjavahemärgid loetelu puhul ja lause lõpus.
	<p>Morfeemika ja sõnamoodustus - 11 tundi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Morfeem kui keeleühik. Morfeemide liigid: juur, eesliide, sufiks, muutelõpp. • Samatüvelised sõnad. Sõnatüvi. 	<p>Morfeemika ja sõnamoodustus - 20 tundi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Morfeem kui keeleühik. Morfeemide liigid: juur, eesliide, sufiks, muutelõpp. • Samatüvelised sõnad. Sõnatüvi. • Sõnamoodustus- ja sõnamuutemorfeemid. Sõnamoodustusviisid.

	<p>Morfoloogia - 10 tundi.</p> <p>Nimisõna.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Üldisloomustus. Üld- ja pärisnimed. Elusolendeid ning elutuid esemeid ja nähtusi märkivad nimisõnad. Nimisõnade ainsus ja mitmus. • Omadussõna. Üldisloomustus. • Tegusõna. Üldisloomustus. • Eessõna. 	<p>Morfoloogia - 50 tundi.</p> <p>Nimisõna.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Üldisloomustus. Üld- ja pärisnimed. Elusolendeid ning elutuid esemeid ja nähtusi märkivad nimisõnad. • Nimisõnade sugu. Nimisõnade ainsus ja mitmus. • Nimisõnad, mis esinevad ainult ainsuse või mitmuse vormis. Nimisõnade käänamine. • Vene keele käänete süsteem. Nimisõna põhilised süntaktilised funktsioonid sõnaühendis ja lauses. <p>Omadussõna</p> <ul style="list-style-type: none"> • Üldisloomustus. Omadussõna sugu, arv ning kääne. Omadussõna ühildumine nimisõnaga soovormis, arvus ja käändes. • Esmased teadmised omadussõna täis- ja lühivormide kohta. • Omadussõna põhilised süntaktilised funktsioonid sõnaühendis ning lauses. • Asesõna • Üldisloomustus. Asesõna sõnaliikide süsteemis. Isikulised asesõnad kui sidususvahendid lauses ja tekstis. <p>Tegusõna</p> <ul style="list-style-type: none"> • Üldisloomustus. Tegevusnimi (infinitiiv) ja tegusõna isikulised vormid.
--	--	--

		• Tegusõna ajavormid. Tegusõnade pööramine olevikus ja tulevikus. • Tegusõnade pööramine minevikus. • Tegusõna põhilised süntaktilised funktsioonid sõnaühendis ja lauses. • Eessõna • Üldiseloostus.

		<p>Süntaks - 10 tundi. Sõnaühend</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sõnaühend kui süntaktiline ühik. Sõnaühendi põhisõna ja laiend. Lause • Lause kui süntaksi põhiühik ja kui minimaalne kommunikatiivne üksus. Lause • põhitunnused. • Lause pealiikmed. Lause grammatiline põhi. Liht- ja laiendatud laused. Lause kõrvalliikmed: täiend, sihitis, määrus. Lauseliigid suhtluseesmärgi järgi: väit, käsk- ja küsilauseid. Lauseliigid tundevärvingu järgi: mittehüüd- ja • hüüdlauseid.
--	--	--

2.4.1 Õpitulemused

1. Klass	2. Klass	3. Klass
----------	----------	----------

<p>Kuulamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • määrab sõna häälikulise koostise, eristab täis-ja kaashäälikuid ning palataliseeritud ja palataliseerimata kaashäälikuid; • määrab foneetiliste sõnade piirid, liigendab sõna silpideks; • määrab audioteksti teema; • saab aru õpetaja suulistest juhistest. 	<p>Kuulamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • määrab sõna häälikulise koostise, eristab täis-ja kaashäälikuid ning palataliseeritud ja palataliseerimata kaashäälikuid; • määrab foneetiliste sõnade piirid, liigendab sõna silpideks; • liigitab lauseid suhtluseesmärgi (väit-, küsi- ja käsklused) ning tundevärvingu (hüüd- ja mittehüüdlused) põhjal; • eristab kõnevorme (dialog, monoloog) ning žanre (luuletus, jutustus, muinasjutt); • määrab audioteksti teema; • saab aru õpetaja suulistest juhistest. 	<p>Kuulamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • määrab sõna häälikulise koostise, eristab täis- ja kaashäälikuid ning palataliseeritud ja palataliseerimata kaashäälikuid; • määrab foneetiliste sõnade piirid, liigendab sõna silpideks; • liigitab lauseid suhtluseesmärgi (väit-, küsi- ja käsklused) ning tundevärvingu (hüüd- ja mittehüüdlused) põhjal; • eristab kõnevorme (dialog, monoloog), kõnetüüpe (kirjeldus, jutustus, arutlus) ning žanre (luuletus, jutustus, muinasjutt); • määrab audioteksti teema ja peamise mõtte; • saab aru õpetaja suulistest juhistest.
--	--	--

<p>Suuline kõne</p> <ul style="list-style-type: none"> • hääldab õigesti ja selgelt häälikuid ning häälikuühendeid sõnades; • hääldab õige intonatsiooniga väit-, küsi- ja käsklauseid; • arendab vestlust oma elus juhtunust, ja nähtust; • koostab lihtsaid jutustavaid tekste; • loeb peast luuletekste. 	<p>Suuline kõne</p> <ul style="list-style-type: none"> • hääldab õigesti ja selgelt häälikuid ning häälikuühendeid sõnades; • koostab ning hääldab õige intonatsiooniga väit-, küsi- ja käsklauseid; • arendab vestlust oma elus juhtunust, loetust ja nähtust; • koostab lihtsaid jutustavaid tekste; • loeb peast luuletekste. 	<p>Suuline kõne</p> <ul style="list-style-type: none"> • hääldab õigesti ja selgelt häälikuid ning häälikuühendeid sõnades; • koostab ning hääldab õige intonatsiooniga väit-, küsi- ja käsklauseid; • arendab vestlust oma elus juhtunust, loetust ja nähtust; • koostab lihtsaid jutustavaid ja kirjeldavaid ning ka arutlevaid tekste; • loeb peast luule- ja proosatekste.
<p>Lugemine</p> <ul style="list-style-type: none"> • täidab ülesandeid, kus tuleb valikuliselt lugeda sõnu, sõnaühendeid, lauseid; • loeb iseseisvalt adapteeritud tekste ning saab neist aru; • hakkab lugema tabeleid, diagramme, skeeme. 	<p>Lugemine</p> <ul style="list-style-type: none"> • täidab ülesandeid, kus tuleb valikuliselt lugeda sõnu, sõnaühendeid, lauseid; • loeb iseseisvalt tekste ning saab neist aru; • loeb tabeleid, diagramme, skeeme. 	<p>Lugemine</p> <ul style="list-style-type: none"> • täidab ülesandeid, kus tuleb valikuliselt lugeda sõnu, sõnaühendeid, lauseid, tekstikatkeid; • loeb iseseisvalt mitmes žanris tekste ning saab neist aru; • loeb tabeleid, diagramme, skeeme ja tingtähiseid paberilt ning arvutist.

<p>Kirjutamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • kirjutab vajaliku info vihikusse ja päevikusse; • tähistab kaashäälikute palatalisatsiooni kirjas õigesti (tähtede и, е, ё, ю, я ja ь abil); • vormistab grammatikaülesandeid õigesti; • õpetaja abil koostab ja kirjutab ümberjutustusi piltide ja küsimuste järgi, • kirjutab õigesti etteütluse järgi sõnu, lauseid ja lühemaid tekste; • õpetaja abil oskab oma kirjalikke töid parandada. 	<p>Kirjutamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • kirjutab vajaliku info vihikusse, päevikusse ja tahvlile ning vormistab selle korrekselt; • tähistab kaashäälikute palatalisatsiooni kirjas õigesti (tähtede и, е, ё, ю, я ja ь abil); • vormistab grammatikaülesandeid õigesti; • õpetaja abil koostab ja kirjutab ümberjutustusi piltide ja küsimuste järgi, • kirjutab õigesti etteütluse järgi lauseid ja tekste; • õpetaja abil oskab oma kirjalikke töid parandada. 	<p>Kirjutamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • kirjutab vajaliku info vihikusse, päevikusse ja tahvlile ning vormistab selle korrekselt; • tähistab kaashäälikute palatalisatsiooni kirjas õigesti (tähtede и, е, ё, ю, я ja ь abil); • vormistab grammatikaülesanded õigesti; • kirjutab ümberjutustusi plaani ja märksõnade järgi, etteütlosti ning lihtsaid kirjandeid; • oskab oma kirjalikke töid parandada.
---	--	--

2.2 Eesti keel teise keelena

2.2.1 Õppeaine kirjeldus

Muu kodukeelega õpilased õpivad eesti keelt teise keelena eesmärgiga lõimuda Eesti ühiskonda ning tulla edukalt toime nii koolis kui ka väljaspool kooli.

Eesti keel on paljudele muu kodukeelega õpilastele emakeele kõrval esimene õpitav keel. Seetõttu on eriti oluline õppe huvitavus ja jõukohasus, et tekiks ja säiliks õpimotivatsioon. Õppetöös kasutatakse tänapäevaseid ja kaasahaaravaid õppematerjale ning autentseid lugemis- ja kuulamistekste, mis hoiavad õpilasi kursis ühiskonnas toimuvaga ja tekitavad eesti keele kasutamise soovi. Keeletundides kasutatakse inspireerivaid aktiivõppemeetodeid, mis toetavad eri õpistiiliga õpilasi, võimaldavad õpilastel keelt eesmärgipäraselt kasutada ja aitavad luua keelest süsteemse arusaamise. Õppeprotsessis arendatakse õpilaste õpioskusi, oskust teha koostööd ja töötada iseseisvalt ning kasutada tõhusaid keeleõppevõtteid. Kasutatakse keelekeskkonna võimalusi: õpilasi suunatakse jälgima eestikeelset meediat, suhtlema eesti keeles väljaspool koolitunde, osalema eestikeelsetel üritustel, kutsutakse tundidesse eestikeelseid külalisi jmt. Eesti keelt õppides väärtustatakse ka teisi keeli ja kultuure, eriti õpilaste päritolukultuuri.

Eesti keele kui teise keele õppes keskendutakse järgmistele teemavaldkondadele: mina ja teised; kodu ja lähiümbus; Eesti ja maailm; igapäevaelu; õppimine ja töö. Iga valdkonnaga tegeldakse korduvalt vastavalt õpilaste keeleoskustasemele, kogemustele, huvidele ning vajadustele. Eesti keele tunnis suheldakse eesti keeles. Vajaduse korral kohandab õpetaja oma keele tasemekohaseks ja/või jagab toetavaid selgitusi.

Eesti keele kui teise keele õpetaja teeb koostööd teiste õppeainete õpetajatega, et toetada keeleliselt teiste ainete omandamist ning aidata õpilastel näha ainetevahelisi seoseid. Eesti keele kui teise keele õpetamisel lähtutakse ainevaldkonna üldpõhimõtetest.

2.2.2 Kooliastmete lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud

I kooliaste

3. klassi lõpetaja väärtustab eesti keelt kui avaliku suhtluse vahendit ning saavutab eakohase A2 keeleoskustaseme, mis tähendab, et ta:

- 1) saab aru lihtsatest kirjalikest ja suulistest tekstidest;

- 2) väljendab oma vajadusi, kirjeldab lähiümbrust, inimesi ja toiminguid, osaleb lihtsas lühivestluses;
- 3) leiab vajalikku infot ümbritsevast keskkonnast;
- 4) koostab kirjalikke lihtsaid lühitekste;
- 5) teab mõningate Eestis ja oma kodukohas toimuvate ürituste nimetusi ja tuntud inimeste nimesid;
- 6) tunneb ja järgib esmaseid viisakusnorme.

2.2.3. Õpitulemused I kooliaste

Õpilane:

- 1) saab aru lihtsast selgest aeglasest seotud kõnest;
- 2) saab aru eakohastest lühikestest lihtsatest suulistest tekstidest, nagu juhised, teated, sõnumid jmt;
- 3) saab üldiselt aru lühikestest aeglastest selgetest salvestistest, nagu saatelõigud, lühifilmid jmt;
- 4) leiab ja mõistab vajalikku olmeteavet lihtsamatest tarbetekstidest, näiteks sõidu- ja tunniplaanid, ajakavad, kuulutused, teated, reklaamid, menüüd, juhised, hoiatused jmt;
- 5) saab üldjoontes aru tavasuhtluse lihtsatest kirjalikest sõnumitest ja kirjadest;
- 6) saab aru lihtsamas keeles ilukirjandus- ja meediatekstide põhisisust;
- 7) leiab talle vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest;
- 8) kasutab igapäevaseid viisakusväljendeid;
- 9) kirjeldab ja tutvustab lihtsal viisil inimesi, kohti, asju ja tegevusi;
- 10) jutustab endale olulistest sündmustest;
- 11) väljendab ja selgitab lühidalt oma arvamusi, kavatsusi, vajadusi, meeldimist ja mitte-meeldimist;
- 12) suhtleb vestluspartneri toel lihtsamates endale vajalikes ja huvipakkuvates olukordades;
- 13) esitab küsimusi tavatoimingute kohta ja vastab küsimustele, teeb ettepanekuid ja vastab teiste ettepanekutele, väljendab nõustumist või keeldumist;
- 14) kirjutab lühikesi lihtsaid sõnumeid endale olulistel teemadel;
- 15) kirjutab sidusat teksti oma eluoluga seotud teemadel;

- 16) paneb kuulmise järgi kirja lühikest lihtsat infot;
- 17) valdab tavaolukordades suhtlemisel vajalikku põhisõnavara;
- 18) tuletab konteksti põhjal mõne tundmatu sõna tähenduse;
- 19) kasutab grammatika põhitarindeid tuttavas olukorras üldjoontes arusaadavalt;
- 20) hääldab sõnu ja lauseid piisavalt selgelt ja arusaadavalt.

Keeleoskuse taotletav hea tase 3. klassi lõpus

Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
A2.1	A2.1	A2.1	A2.1

Keeleoskuse väga hea tase 3. klassi lõpus

Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
A2.2	A2.2	A2.2	A2.2

2.2.5 Õppesisu

1. Klass (140 tundi)	2. Klass (140 tundi)	3. Klass (140 tundi)
<p>Mina ja teised – 20 tundi</p> <ul style="list-style-type: none"> Välimus, sõbrad, sõbrapäev 	<p>Jälle kooli – 18 tundi</p> <ul style="list-style-type: none"> Koolis. Meenutame suve. Minu koolitee. Uus klassiruum. Minu klassiruum. Korrapidamine klassis. Korrapidamise reeglid. Põnev päev koolis. Riidepanek. Anni mure. Klassikaaslaste välimus. Kaisukaru. Klassikaaslaste iseloom. Mida mulle meeldis õppida? 	<p>Mina ja teised – 20 tundi</p> <ul style="list-style-type: none"> Enese, pereliikmete, kaaslaste ja sõprade tutvustamine ning kirjeldamine.
<p>Kodu ja lähiümbrus – 20 tundi</p> <ul style="list-style-type: none"> Kodu, pereliikmed, kodu ja lähiümbruse korrashoid; käitumine koduümbruses. Peretraditsioonid. 	<p>Sügis on käes – 16 tundi</p> <ul style="list-style-type: none"> Sügisene lugu. Põllutööd. Mets. Seened ja marjad metsas. 	<p>Kodu ja lähiümbrus – 24 tundi</p> <ul style="list-style-type: none"> Kodukoht; kodukoha loodus; kodused toimingud; perekondlikud sündmused
<p>Eesti. Sümbolika.– 20 tundi</p> <ul style="list-style-type: none"> Eesti Riigi ja Eesti rahvussümbolid. 	<p>Sügise tähtpäevad – 16 tundi</p> <ul style="list-style-type: none"> Uurime meesloomi. Metsloomad. Madisepäev, simunapäev, hingedepäev, mardipäev, kadripäev, andresepäev. 	<p>Eesti– 28 tundi</p> <ul style="list-style-type: none"> Suuremad linnad; aastaring; rahvakalendri tähtpäevad.

<p>Eesti ja kultuur, tähtpäevad. – 20 tundi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mardipäev • Kadripäev • Jõulud • Vastlad • Ülestõusmispühad • Emadepäev. 	<p>Jõulud on käes – 14 tundi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Talvel. Talvekuu algus. • Pühade tulekul. • Esimene lumi. • Talvised tegevused. • Jõulud tulekul. • Metsa jõulupuu. • Jõuluõhtu. Jõulupidu. Jõulumees. 	<p>Riigid ja nende kultuur – 16 tundi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Naaberriigid; • pealinnad, • põhirahvused, • keel.
<p>Igapäevaelu. Õppimine ja töö. – 40 tundi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kool. • Lihtsad tegevused kodus ja koolis ning nende tegevustega seotud vahendid. • Tervislik eluviis; arstiabi. 	<p>Talv on käes – 16 tundi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jaanuar. • Talvised külalised. • Linnuke. • Külmapühad. • Teatris 	<p>Igapäevaelu. Õppimine ja töö. – 24 tundi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tervis; • Koolipäev, • Koolitee. • Tegevused koolis. • Liiklus ja liiklusvahendid, tee küsimine ja juhatamine.
<p>Vaba aeg – 20 tundi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vaba aja veetmise viisid. • Käitumine koduümbruses ja looduses. 	<p>Talvised tähtpäevad – 16 tundi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mis on lapsel vaja. • Sober. Kingitus sõbrale. • Tunne Eestimaad. Mu isamaa, mu õnn ja rõõm. • Kodukoht ja sõbrad. • Isamaa ja emakeel. Kodumaa. Vastlalõbu. 	<p>Vaba aeg – 24 tundi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lemmiktegevused • mängude käsklused ja juhendid.

	<p>Mina ja tervis – 12 tundi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Minu päev. • Kuidas silmi hoida? • Me oleme haiged. 	
	<p>Kevad on käes – 16 tundi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kevadel. Kevadine ilm. • Aastaajad. Munade värvimine. • Spordivõistlused. Spordipäev 	
	<p>Suve ootel – 16 tundi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lilledel on kuldne põli. • Valmistume emadepäevaks. • Kullerkupp. Meelespead. Nurmenukud. • Ema töö. • Lastepäev. Laste aeg. • Suvi tuleb. Meie suveplaanid. 	

2.2.6 Õpitulemused

1. Klass	2. Klass	3. Klass
----------	----------	----------

<p>1. klassi õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vastata esitatud küsimustele ja toimida saadud sõnumi kohaselt; • mängida mitut keelemängu; • määratleda mõtete sisu; • teha veatut ära kirja õpikust ja tahvilt; • koostada suulist teksti õpitud sõnavara piires; • vestelda koolist, klassist, perest, klassikaaslastest; • soovib ja julgeb eesti keeles suhelda eakaaslastega; • arusaadava hääldusega selgelt lugeda; • kirjutada tähtpäevakaarti, kutset; • õnnitleda inimesi tähtpäevade puhul; • esitada vähemalt kolm luuletust eesti keeles. 	<p>2. klassi õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • saab aru lihtsatest igapäevastest väljenditest ja lühikestest lausetest; • kasutab õpitud väljendeid ja lühilauseid oma vajaduste väljendamiseks ning oma lähiümbruse (pere, kodu, kooli) kirjeldamiseks; • reageerib agekvaatselt lihtsatele küsimustele ja korraldustele; • on omandanud õppekava raames esmased teadmised Eestist ja eesti kultuurist; • suhtub positiivselt eesti keele õppimiseks; • kasutab esmaseid õpioskusi võõrkeele õppimiseks; • oskab õpetaja juhendamisel töötada nii paaris kui ka rühmas. 	<p>3. klassi õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • saab aru lihtsast selgest aeglasest seotud kõnest; • saab aru eakohastest lühikestest lihtsatest suulistest tekstidest, nagu juhised, teated, sõnumid jmt; • saab üldiselt aru lühikestest aeglastest selgetest salvestistest, nagu saatelõigud, lühifilmid jmt; • leiab ja mõistab vajalikku olmeteavet lihtsamatest tarbetekstidest, näiteks sõidu- ja tunniplaanid, ajakavad, kuulutused, teated, reklaamid, menüüd, juhised, hoiatused jmt; • saab üldjoontes aru tava suhtluse lihtsatest kirjalikest sõnumitest ja kirjadest; • saab aru lihtsamases keeles ilukirjandus- ja meediatekstide põhisisust; • leiab talle vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest; • kasutab igapäevaseid viisakusväljendeid; • kirjeldab ja tutvustab lihtsal viisil inimesi, kohti, asju ja tegevusi; • jutustab endale olulistest sündmustest;
---	---	--

		• väljendab ja selgitab lühidalt oma arvamusi, kavatsusi, vajadusi, meeldimist ja mittemeeldimist; • suhtleb vestluspartneri toel lihtsamates endale vajalikes ja huvipakkuvates olukordades; • esitab küsimusi tavatoimingute kohta ja vastab küsimustele, teeb ettepanekuid ja vastab teiste ettepanekutele, väljendab nõustumist või keeldumist; • kirjutab lühikesi lihtsaid sõnumeid endale olulistel teemadel; • kirjutab sidusat teksti oma eluoluga seotud teemadel; • paneb kuulmise järgi kirja lühikest lihtsat infot; • valdab tavaolukordades suhtlemisel vajalikku põhisõnavara; • tuletab konteksti põhjal mõne tundmatu sõna tähenduse; • kasutab grammatika põhitarindeid tuttavas olukorras üldjoontes arusaadavalt; • hääldab sõnu ja lauseid piisavalt selgelt ja arusaadavalt.